

dig forøgede paa en tiltalende Maade, vel egnet til at fange Interessen, navnlig hos det store Publikum, som interesserer sig for Rejser, gamle og nye, og for Beretninger om udført Stordaad ved vor Klodes Udforskning. At flere af disse Værker ogsaa for Fagmænd kan have sin Interesse, er udenfor al Tvivl.

Otto Sverdrup: Neues Land er en forkortet Gengivelse af den berømte Nordpolarfarers Værk: „Nyt Land, Fire Aar i arktiske Egne“, der omhandler den anden norske „Fram-Ekspedition“ (1898—1902), hvorved bl. a. Axel Hejbergs Land og flere Omraader Vest for Ellesmere Land opdagedes.

Sven Hedin: Mount Everest. Heri giver den fra sine Undersøgelser i Central-Asien saa bekendte Svensker en Oversigt over den engelske Ekspedition, som i 1921 og 1922 forsøgte at naa Toppen af Mount Everest. Han har øst af de offentliggjorte engelske og franske Beretninger og dertil knyttet sine personlige Bemærkninger. Hans Bog indeholder i det væsentlige, hvad der har staaet i nogle Artikler, som han har offentliggjort i svenske Blade. Bogen, der udkom i Begyndelsen af 1923, indeholder derfor intet om Forsøgene, der er gjort i 1924.

Sven Hedin: Verwehte Spuren. Orientfarten des Rejse-Bengt und anderer Reisenden im 17. Jahrhundert. Denne Bog er af megen Interesse, eftersom den navnlig gør Rede for en af de første betydeligere Rejsendes Færd og Oplevelser i Lille-Asien, Persien og Ægypten i det 17. Aarhundredes Begyndelse. Sven Hedin havde i 1917 af det svenske Akademi faaet overdraget den Opgave at give en Levnetsskildring af Bengt Bengtsson Oxenstierna eller „Rejse-Bengt“, som han kaldtes, hørende til den berømte Adelslægt. Bogen er i udvidet Form en Gengivelse af Hedins første Arbejde for Akademiet. Med Benyttelse af „Rejse-Bengts“ Dagbøger og mange andre Kilder, som er skaffet frem, er det lykkedes Forfatteren at give en meget fængslende Skildring af denne Foregangsmands Liv og Færden, samtidig med at man faar et levende Billede af, hvorledes Forholdene i de nævnte Lande var paa hans Tid. Både i geografisk og historisk Henseende vil dette Værk vedblive at være af stor Betydning. Det omhandler tillige Forhold i det midterste og det sydlige Europa — alt i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede. Ikke færre end 67 tyske Byer har Oxenstierna saaledes besøgt,

kort før og under Trediveaarskrigen, og i Asien naaede han bl. a. Bagdad og Persien, den store Schah Abbas Rige. Den foreliggende Bog er i Virkeligheden et fortræffeligt Memoireværk, der vil kunne læses med Fornøjelse og Udbytte, idet det opruller Billeder af en svunden Tids Forhold, Mennesker og Lande.

„Rejse-Bengt“s eventyrlige Rejsfærder og Oplevelser var i sig selv saa fantastiske, at hans Samtid stillede sig skeptisk overfor, hvad han berettede, derfor vilde han ikke offentliggøre sine Rejsedagbøger, der først kom Eftertiden tilgode.

Carl Friedrich Behrens: Den wohlversuchte Südländer. Rejse um die Welt 1721—1722 nach den Originalausgaben bearbeitet von Dr. Hans Plischeke. Forfatteren var en Mecklenborger (født 1701), der som Feldwebel kommanderede nogle nederlandske Marinesoldater om Bord paa en Flaade paa tre Skibe, som under Befaling af Jacob Roggenveens i 1721 udgik paa en Jordomsejling, og som vendte hjem til Holland 1722.

Skildringerne giver et Indblik i det ret haarde Liv, som førtes paa det 18. Aarhundredes Sejlskibe, og det lader os forstaa den Spænding, som Besætningerne levede i, idet de drømte om, at der i Sydhavet skulde opdages Lande med uhyre Rigdomme og Fordele — hvilket dog altsammen blev til intet. Den jævne Mands Fortællinger om, hvorledes han opfattede de Mennesker, han fik at se, og de Lande, han kom til at betræde, er i sig selv ganske interessante; men naar han skriver om, hvad han har hørt af andre, er Interessen selvfølgelig mindre. Paa Rejsen besøgte bl. a. Brasilien, og man sejlede Syd om Sydamerika mod Vest over Sydhavet til hollandsk Indien og videre til Kap gode Haab, hvorfra man naaede hjem over Atlanterhavet. Paa denne Rejse blev den bekendte Paa-ske Ø funden i Sydhavet.

* * *

Samtlige de omtalte fire Værker er vel forsynet med Billedstof og Kort.

D. B.

Ewald Banse: Die Seele der Geographie. (Georg Westermann. Braunschweig und Hamburg 1924).

Den lille Bog har Undertitlen: „Geschichte einer Entwicklung“, og denne Udvikling er Forfatterens egen hen mod det Maal, han har sat sig, nemlig en Omska-

ben af Geografien, der skal hæves fra Videnskab til Kunst; man skal bort fra det gamle, stive System, man skal trænge ind i Landenes Sjæle, „denne fine Duft, der svæver over dem og udgør deres Væsen“. Vi anerkender gerne Forfatterens Stræben mod Idealet, men

kan ikke bifalde, at han omtaler de ældre Geografer med temmelig ringe Respekt; han kan ikke kaldes beskeden i sin Tillid til sig selv og burde sikkert have givet sine Idéer noget længere Tid til at modnes, før de blev fremsat.

Ny Literatur.

(Indkommen til Det kgl. danske geogr. Selskab; afsluttet 31. August 1924).

Europa.

Die Nordischen Staaten, Norwegen, Schweden, Finnland, von Dr. Gustav Braun, Ferdinand Hirtz's Forlag in Breslau, 1924, 8°, 138 S. med Illustr. og flere Kort.

Danmarks Statistik 1924. Statistisk Departement.

Beretning om Dansk Byplanlaboratoriums Stiftelse og Virksomhed 1922—23, København, 1923. 4°, 30 S. med flere Planer.

Asien.

Early Jesuit Travellers in Central Asia 1603—1721, by C. Wessels, S. J., Martinus Nijhoff-Publisher-The Hague, 1924, 8°, 344 S. og 1 Kort.

Afrika.

The Vegetation of the Canary Islands, by F. Børgesen, Andr. Fred. Høst & Søn. Kjøbenhavn, 1924. 4°, 113 S. med Illustr.

Amerika.

Als Freibeuter in Spanisch-Amerika, von Francis Drake, F. A. Brockhaus Verlag, Leipzig, 1924. 8°, 158 S. med Illustr. og 2 Kort.

Canada som Indvandringsland, Særtryk af Udenrigsministeriets Tidsskrift. 1924, 4°, 13 S.

Anuario Estadístico de la Republica Oriental del Uruguay, Libro XXXI, Director General Julio M. Llamas, Montevideo, 1923. 4°. 489 S.

Polarlandene.

Leben und Tod am Südpol, von Douglas Mawson, F. A. Brockhaus Forlag, Leipzig, 1924. 8°, 158 S. med Illustr. og 1 Kort.

Neues Land, von Otto Sverdrup, F. A. Brockhaus Forlag, Leipzig, 1923, 8°, 158 S. m. talr. Illustr. og 1 Kort.

Forskelligt.

Les Entretiens de Nang Tantrai, par Edouard Lorgeon, Éditions Bossards Forlag, Paris 1924. 8°, 257 S. med talr. Illustr.

Der wohlversuchte Südländer, von Carl Friederich Behrens, F. A. Brockhaus Forlag, Leipzig, 1923. 8°, 159 S. med Illustr.

Grundzüge der Länderkunde (II Band, Die Ausereuropäischen Erdteile), von Dr. Alfred Hettner, B. G. Teubner, Leipzig und Berlin, 1924. 8°, 451 S. m. flere Skitser.

Die Seele der Geographie, von Ewald Banse, Georg Westermanns Forlag, Braunschweig und Hamburg, 1924. 8°, 96 S.

Countries of the World, Hefte 11, 12, 13, 14.

Kort.

Congo Belge: C-4 Sud, Tshikapa.	} 1—500.000.
D-4 Sud, Dibaya,	
D-5 Sud, Sandoa,	
D-6 Sud, Dilolo,	

Idjen Hoogland: 1:—20.000.